

---

## KAZAKİSTAN'DA, ALAŞ ORDA'YA GÖSTERİLEN İLGİ ARTIYOR

08.02.2018

---

Kırım Haber Ajansı, 08 Şubat 2018

Uluslararası Türk Akademisi, Kazakistan'ın başkenti Astana'da, "Türk Dünyasında Şahsiyetler Mirası" seminerleri çerçevesinde "Alaş Askeri: Tarih Talimi" konferansını gerçekleştirdi.

Uluslararası Türk Akademisi (TWESCO), Kazakistan'ın başkenti Astanada Türk Dünyasında Şahsiyetler Mirası seminerler dizisi çerçevesinde Alaş Ordanın 100'üncü yıl dönümüne ilişkin "Alaş Askeri: Tarih Talimi" konulu ikinci semineri organize etti. Seminerde kanaat önderi Berik Abdiğaliulı katılımcılara konferans verdi.

Etkinlikte ayrıca Abdiğaliulı'nın, "Alaş Ordanın Askeri Yapısı (1917-1920)" isimli kitabının tanıtımı da yapıldı. Millî Akademik Kütüphanede yapılan etkinliğe tanınmış devlet ve siyaset adamları, diplomatlar, aydın kesim temsilcileri ile araştırmacı akademisyenler katıldı. Türk Akademisi faaliyetlerinin 2017 yılındaki önemli alanlarının birini Alaş Orda hükümetinin 100'üncü yıldönümü ile ilgili çalışmalar oluşturdu. Tarihçi Berik Abdiğaliulı'nın araştırma çalışması da bu alanla ilgili yürütülen bilimsel proje temelinde yayınlandı.

Yazar Abdiğaliulı, Alaş Orda hükümeti Milli Ordusu'nun tarihini anlattığı kitabıyla ilgili bilgileri katılımcılarla paylaştı. Kitapta ayrıca, Alaş Orda hükümetinin, o dönemdeki Geçici Sibirya Hükümeti, Don Kazaklarının askerî grupları gibi önemli tarihi olgularla bağına yer veriliyor.

Moskova, St. Petersburg, Omsk ve Tomsk şehirlerinin arşiv ve kütüphanelerinde elde edilen değerli bilgilerin ilk defa kullanılması sebebiyle Abdiğaliulı'nın araştırmasını daha da değerli hale getiriyor.

Alaş Hareketi'yle ilgili seminer sırasında tanınmış devlet adamları ve bilim insanları da değerli görüşlerini paylaştı. Toplantıyı sonuçlandıran Akademi Başkanı Darhan Kızıralı, Berik Abdiğaliulı'na teşekkür ederek Türk tarihi araştırmalarına yaptığı katkılarından ötürü TWESCO Teşekkür Belgesi'ni takdim etti.

## Alaş Hareketi

1917 yılında Çarlık Rusya'sının yıkılmasının ardından kurulan Türk devletlerinden Alaş Orda, Seyhun Nehri ve Türkistan Cumhuriyeti'nin kuzeyinde, hemen hemen bugünkü Kazakistan ve Kırgızistan devletleri üzerinde kurulmuştu. 21 - 26 Temmuz 1917 tarihlerinde Orenburg'da toplanan 2'inci Büyük Kazak Kongresi'nde ilan edilen devlet, 1920'deki Sovyet işgaline kadar sürmüştü.

Alihan Bükeyhanulı liderliğindeki Alaş Hareketi'nde, 19. yüzyıl Kazak aydınlanmasının öncü isimleri olan Mustafa Şokay, Ahmet Tursunbayulı, Mağcan Cumabayulı ve Mirjakıp Dulatulı gibi kişiler de bulunmaktaydı. Sovyetlerin bölgeye girişinden sonra ise bu isimlerin organizasyonu dağıtıldı. Bazıları daha sonra kurulan Kırgız Sovyet Cumhuriyeti'nde ve daha sonra da Kazakistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'nde çeşitli görevlerde bulundular. 1928-1938 yılları arasında Stalin'in emriyle Alihan Bükeyhanulı, Mirjakıp Dulatulı ve Mağcan Cumabayulı gibi isimler kurşuna dizildi.

Kazakistan Cumhuriyeti 1991'de bağımsızlığını kazandı. Ülke, tarihyazımında Alaş Orda Devleti'ni önemli bir dayanak olarak görüyor. Bağımsızlığın ilk büyük adımı olarak nitelendirilen Alaş Hareketi ve onun Alaş Orda Devleti, bugünlerde Kazakistan sokaklarında panoları süslüyor. Özellikle Rusya'nın, tarihte bir Kazakistan devleti olmadığı şeklindeki emperyalist iddialarına karşı Kazak Devleti tarihi dayanaklarına son derece önem veriyor.

---

Kaynak/Source: